View the original article

Вибух на російському військовому кораблі «Меркурій» у лівійському порту Бенгазі після влучання морських дронів. Фото зроблене о 7:47 ранку за місцевим часом 22 листопада 2026 року Фото:Image © 2026 Planet Labs Inc. All Rights Reserved. Reprinted by permission. (©)

ВІЙНА

Українські дрони затопили російський корвет біля Лівії у Середземному морі. Як без флоту Україна «розширює географію загроз для Росії»

23 листопада 2026, 16:48

Ростислав Хотин

Президент Володимир Зеленський підтвердив, що Україна стоїть за ударами по військовому кораблю і вантажному судну в Лівії. Це не перша операція у

Середземномор'ї, але перший удар по військовому кораблю Росії у тому морі. Раніше офіційний Київ не підтверджував свою причетність, але зараз визнав: сім морських дронів уразили російський корвет «Меркурій» і він затонув. Перед цим був удар по російському судну на Балтиці, а ще раніше – на Каспії.

Після затоплення флагмана Чорноморського флоту РФ крейсера «Москва» та багатьох інших кораблів, до українських ударів по російських суднах у Чорному та Азовському морях уже «звикли», але операція біля Лівії вказує на значне розширення українських ударних можливостей.

У неділю, 22 листопада, прогриміли сильні вибухи в порту Бенгазі у східній Лівії. Потім спалахнула пожежа на російському військовому кораблі **«Меркурій»**, а також був удар по вантажному судну **MV ANGARA**, яким Росія перевозила зброю.

«Усе відбулося поблизу берегів Лівії. Наші воїни задіяли сім морських дронів українського виробництва. Попри всі намагання ворога протидіяти був затоплений російський корвет «Меркурій», і це один із найновіших їхніх кораблів, його прийняли на озброєння вже у час повномасштабної війни у 2023 році. Разом із корветом був знищений також і бойовий вертоліт Ка-27», – написав президент Володимир Зеленський в мережі X.

Супутниковий знімок показує перевернутий і частоково затоплений російський корвет «Меркурій» в лівійському порту Бенгазі. 22 листопада 2026 року

За даними СБУ, «Меркурій» із бортовим номером 734 належав до Чорноморського флоту РФ, але через заблокованість Босфору і Дарданелл для військових кораблів воюючих країн, «Меркурій» діяв як корабель, приписаний до Північного флоту Росії.

«Російський військовий корабель, перебував у порту кілька днів до вибуху. Він формально належить до Чорноморського флоту, але через війну в Чорному морі наразі діє з арктичних баз Північного флоту», – заначив портал **«Мілітарний»**.

На одному з недавніх військово-морських парадів в Росії, який приймав особисто президент **Володимир Путін**, якраз і було представлено новий корвет «Меркурій».

Російський корвет «Меркурий»

Вперше визнали причетність

Деякі експерти помітили факт першого визнання з боку України операції у Середземному морі проти російських цілей.

Наприклад, у березні цього року в центральній частині Середземного моря (між Лівією та Мальтою) стався вибух і пожежа на російському морському газовозі **Arctic Metagaz**.

«Попередні епізоди біля берегів Лівії українська сторона залишала без коментарів. Цього разу є назва корабля, кількість дронів і відео», – зазначає у фейсбуці директор Центру близькосхідних досліджень **Ігор Семиволос**.

Момент вибуху корвета «Меркурій» в порту Бенгазі. Лівія, 22 листопада 2026 року

Але чому Україна цього разу визнала свою причетність?

Семиволос пояснює це тим, що це був удар по військовому кораблю, а не танкеру, що зазвичай могло б супроводжуватись критикою на адресу України щодо екологічних небезпек.

«Корвет – бойовий корабель агресора, тобто законна ціль. Удар по ньому визнавати безпечно», – зазначає експерт.

Також, на його думку, «упиратися» не було сенсу, коли є відео, а уряд східної Лівії повідомив про удар, – тому мовчати вже не було сенсу.

І третя причина, на думку Семиволоса – це «адресат».

Тобрук і Бенгазі в Лівії стали для Росії заміною Тартуса (на середземноморському узбережжі Сирії). Після падіння режиму **Башара аль-Асада** позиції Росії в Сирії похитнулися. Плюс Росія усіляко підтримує режим **генерала Халіфи Хафтара**, який контролює Бенгазі і східну частину Лівії після повалення режиму диктатора **Муамара Каддафі**.

Халіфа Хафтар з російським міністром закордонних справ Сергієм Лавровим. Москва, 13 січня 2020 року

Окрім цього Росія нині використовує серед іншого і Лівію для поставок зброї для свого «Африканського корпусу», який діє в Малі, Чаді та Буркіна-Фасо, а також в Судані, режими яких – переважно військові хунти – орієнтуються на Москву.

«Лівія вже тривалий час залишається одним з ключових елементів російської військово-політичної присутності в Африці. Співпраця з формуваннями Халіфи Хафтара на сході країни дозволяє Росії підтримувати маршрути постачання, переміщувати військову техніку, особовий склад і матеріальні ресурси, а також забезпечувати взаємодію партнерами в інших африканських державах», – зазначає в дописі в соцмережах генерал-майор СБУ у відставці **Віктор Ягун**.

Тому затоплення російського корвету в Лівії б'є по престижу Росії в Африці та на Близькому Сході.

Уряд Хафтара назвав атаку «порушенням державного суверенітету». А його суперник, уряд національної єдності в Тріполі, сказав, що розміщення іноземних військових сил і використання лівійських портів для військової логістики створюють загрозу безпеці самої Лівії.

Місія ООН в Лівії висловила «серйозне занепокоєння» інцидентом, закликавши до «негайного, незалежного та прозорого розслідування». «Лівія не може собі дозволити і не повинна стати полем бою для зарубіжних конфліктів», – написала Місія ООН в Лівії.

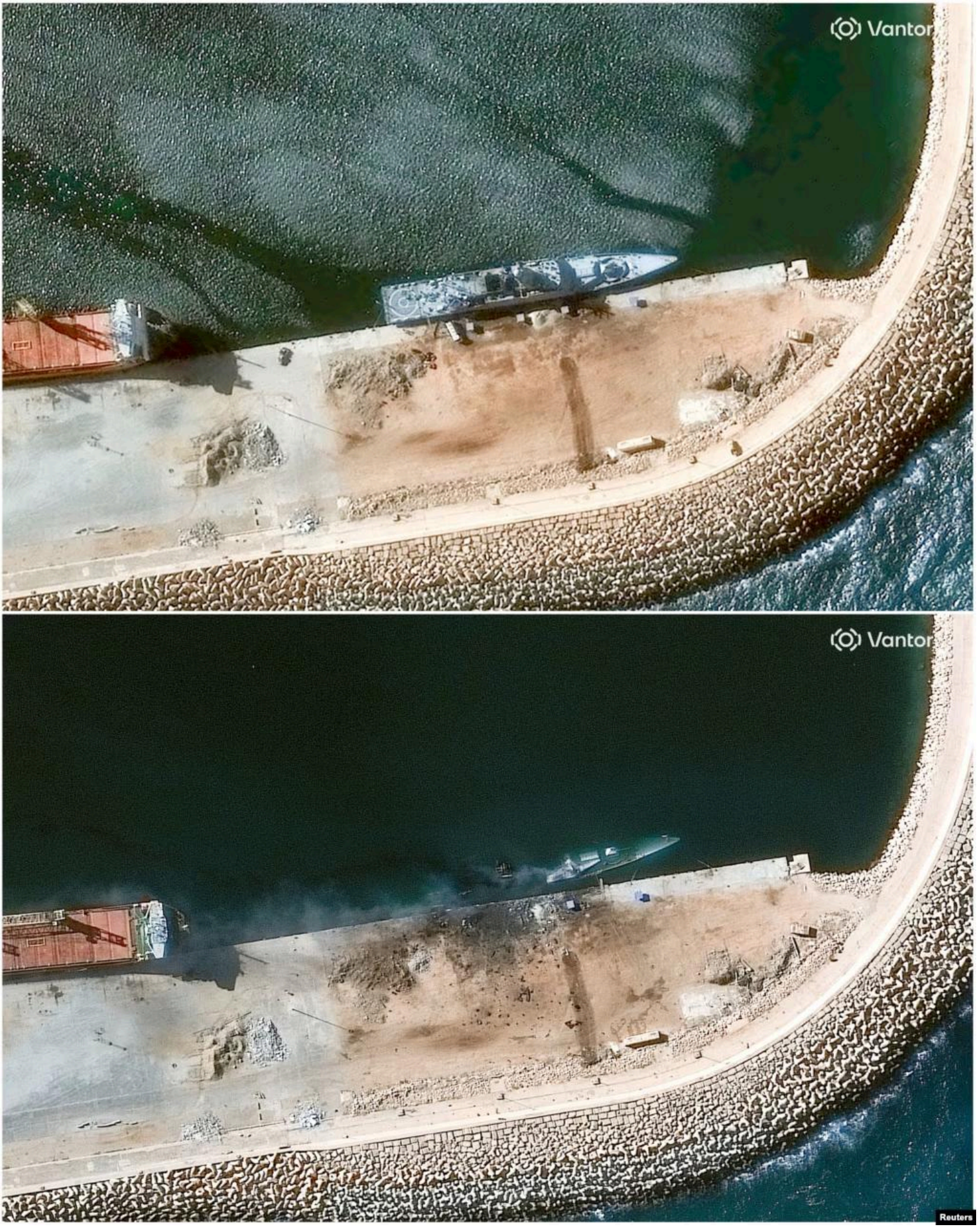

Супутникові знімки корвета «Мкеркурій» до і після українського удару. Бенгаріз, Лівія, листопад 2026 року

«Для України ця подія становить інтерес насамперед як свідчення того, наскільки сучасна війна змінює традиційні уявлення про фронт, тил, море та стратегічні комунікації... Стратегічне значення таких подій (ударів у Лівії – ред.) полягає у тому, що російська система військового забезпечення дедалі більше стикається з необхідністю захищати не лише бойові позиції, а й віддалену інфраструктуру своєї глобальної присутності», – пояснює Ягун.

Війна на кількох морях

Операція СБУ і Сил оборони України в Лівії сталася буквально кількома днями по тому, як у центрі **Фінської затоки** після атаки дронів загорілося російське вантажне судно, яке прямувало до російського Калінінграда.

Про це спочатку повідомив губернатор Ленінградської області РФ **Олександр Дрозденко**, а потім підтвердила морська прикордонна служба Фінляндії.

Як і у випадку з Лівією, де неясно, як могли морські дрони України потрапити в Середземне море, з Фінської протокою на Балтиці теж незрозуміло, яким був маршрут польоту повітряних дронів, – а російське судно вразили саме два повітряні дрони.

Спекуляції в Росії, що дрони могли пролетіти авіапростором Балтійських країн не підтверджуються, – вочевидь повітряні дрони пролетіли Росією уздовж східних кордонів балтійських держав, а потім взяли різкий поворот на захід і вразили ціль у Фінській затоці.

Раніше вже Україна завдавала ударів по нафтопереробних об'єктах на узбережжі Балтійського моря в Ленінградській області Росії.

Географія українських ударів по морях ще ширша – навіть були удари по цілях на Каспії.

Українські безпілотники завдавали ударів по суднах та морських об'єктах у Каспійському морі, зокрема в листопаді 2024 року та в липні 2026 року.

Так в липні 2026 року, за повідомленнями СБУ, українські далекобійні дрони уразили суховантажі **«Бегей»** («Begey») та **«Порт Оля 2»** («Port Olya 2»), які перевозили вантажі з Ірану до Росії.

Невідомо, чи то були військові вантажі, – але це не виключається.

Також тоді повідомлялося про ураження ракетного катера проєкту 12418 **«Молнія»** та бурової платформи імені Філановського в Каспійському морі.

А в листопаді 2024 року безпілотники атакували порт у Каспійську (Дагестан) – базу Каспійської флотилії Росії. За даними української розвідки та оглядачів, ймовірно було уражено ракетні кораблі **«Татарстан»** і **«Дагестан»**.

Про Чорне й Азовське моря вже і мова навіть не йде – там були уражені понад 300 суден «тіньового флоту» лише цього року.

А Чорноморський флот Росії вимушений був перебазуватися з Севастополя та інших точок окупованого Криму до Новоросійська. Але і військово-морська база в Новоросійську теж зазнавала українських ударів.

Як зазначає **Пітер Дікінсон** з «Атлантичної ради»:

> *«Незважаючи на те, що вона не має звичайного військового флоту,* Україна зараз завдає удари по російських кораблях в Чорному, Балтійському та Середземному морях*».*

Або як зазначив журналіст **Олексій Мустафін**: «Це, звісно, звучить дивовижно. «Країна без флоту» воює вже в п'яти морях».

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

ГУР проти ГРУ. Як Україна і Росія воюють в Африці

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Путін відкинув припинення вогню у війні проти України

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Почнеться різанина». Російські вантажівки масово палають на трасі з Ростова до Криму

Ростислав Хотин

Працював кореспондентом агентства Reuters у Києві, на Всесвітній службі «Бі-Бі-Сі» в Лондоні, кореспондентом телеканалу «1+1» та агенції УНІАН у Брюсселі, а нині – редактор Радіо Свобода в Празі.

Україна | Світ | Війна

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.